

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
32/22. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2022. február 22.

A C-562/21. PPU. és a C-563/21. PPU. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
Openbaar Ministerie (A kibocsátó tagállam törvényei által létrehozott bíróság)

Egy európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadása: a Bíróság pontosítja azokat a szempontokat, amelyek alapján a végrehajtó igazságügyi hatóság a keresett személy tisztességes eljáráshoz való alapvető joga megsértésének esetleges veszélyét értékelheti

A lengyel bíróságok két európai elfogatóparancsot¹ bocsátottak ki 2021 áprilisában két lengyel állampolgárral szemben szabadságvesztés-büntetés végrehajtása, illetve büntetőeljárás lefolytatása céljából. Mivel az érintettek Hollandiában tartózkodnak, és nem egyeztek bele az átadásukba, ezen európai elfogatóparancsok végrehajtása iránti kérelmekkel fordultak a Rechtbank Amsterdamhoz (amszterdami bíróság, Hollandia).

E bíróság kétségeit fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy e kérelmeknek helyt kell-e adnia. E tekintetben megjegyzi, hogy 2017 óta Lengyelországban a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogot² és különösen a törvény által megelőzően létrehozott bírósághoz való jogot érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságok állnak fenn, amelyek többek között abból erednek, hogy a lengyel bírákat a Krajowa Rada Sądownictwa (nemzeti igazságszolgáltatási tanács, Lengyelország; a továbbiakban: KRS) javaslatára nevezik ki. Márpedig a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság, Lengyelország) 2020-ban elfogadott állásfoglalása szerint a KRS a 2017. december 8-i törvény hatálybalépése óta nem minősül független szervnek.³ Mivel előfordulhat, hogy a KRS javaslatára kinevezett bírák vettek részt az érintett két személy egyikének elítéléséhez vezető büntetőeljárásban, illetve az érintett másik személy büntetőügyének elbírálására lehetnek hivatottak, a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy fennáll annak a valós veszélye, hogy e személyeknek átadásuk esetén sérül a törvény által megelőzően létrehozott bírósághoz való joga.

E körülmények között e bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az európai elfogatóparancsok alapján történő átadással összefüggésben a Bíróság által a tisztességes eljáráshoz való alapvető joggal együtt járó függetlenségi és pártatlansági garanciákkal kapcsolatban megállapított kétszakaszos vizsgálat⁴ alkalmazandó-e a törvény által megelőzően létrehozott bírósághoz kapcsolódó, ezen alapvető joggal szintén együtt járó garancia esetében.

A nagytanácsban eljáró és az ügyet sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás keretében elbíráló Bíróság igentlő választ ad, és meghatározza e vizsgálat alkalmazásának részletszabályait.

¹ A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.) értelmében.

² Az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének második bekezdése rögzíti.

³ A kérdést előterjesztő bíróság a 2021. július 15-i Bizottság kontra Lengyelország (Fegyelmi felelősségi rendszer) ítéletre (C-791/19, 108. és 110. pont) hivatkozik (lásd: [130/21. sz. sajtóközlemény](#)).

⁴ Ezen vizsgálat első szakasza keretében a végrehajtó igazságügyi hatóságnak a kibocsátó tagállam általános helyzetére tekintettel kell értékelnie az alapvető jogok megsértésének valós veszélyét; a második szakaszban e hatóságnak konkrétan és pontosan meg kell vizsgálnia, hogy az adott ügy körülményeire tekintettel fennáll-e a keresett személy valamely alapvető joga sérelmének valós veszélye. Lásd: 2018. július 25-i Minister for Justice and Equality (Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai) ítélet (C-216/18 PPU, lásd még: [113/18. sz. sajtóközlemény](#)); 2020. december 17-i Openbaar Ministerie (A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége) ítélet (C-354/20 PPU és C-412/20 PPU, lásd: [164/20. sz. sajtóközlemény](#)).

A Bíróság álláspontja

A Bíróság úgy ítéli meg, hogy amennyiben az európai elfogatóparanccsal érintett személy átadásáról dönteni hivatott végrehajtó igazságügyi hatóság olyan információkkal rendelkezik, amelyek a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét, többek között a bírói hatalom tagjainak kinevezésére vonatkozó eljárást érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságokról tanúskodnak, csakis akkor tagadhatja meg az átadást a 2002/584 kerethatározat⁵ alapján, ha megállapítja, hogy az ügy sajátos körülményeire tekintettel komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető, hogy az érintett személynek sérült a törvény által megelőzően létrehozott, független és pártatlan bíróság előtti tisztességes eljáráshoz való alapvető joga, illetve e személyt átadása esetén ezen alapvető joga sérelmének veszélye fenyegeti.

E tekintetben a Bíróság pontosítja, hogy a „törvény által létrehozott” bíróság általi elbíráláshoz való jog jellegénél fogva magában foglalja a bírák kinevezésének folyamatát is. Így a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog – különösen a törvény által létrehozott bíróság követelményének be nem tartásával kapcsolatos – megsértése valós veszélyének fennállására vonatkozó értékelésre irányuló vizsgálat első szakasza keretében a végrehajtó igazságügyi hatóságnak a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatási rendszerének működésére, különösen pedig e tagállam bíráinak kinevezését szabályozó általános keretre vonatkozó objektív, megbízható, pontos és kellően aktuális adatok alapján átfogó értékelést kell végeznie. Ilyen tényezőknek minősülnek a Bizottság által az EUSZ 7. cikk (1) bekezdése alapján a Tanácshoz intézett indokolással ellátott javaslatban szereplő információk, a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) fent említett állásfoglalása, illetve a Bíróságnak⁶ és az Emberi Jogok Európai Bíróságának⁷ vonatkozó ítélezési gyakorlata. Ezzel szemben az a körülmény, hogy a döntően a jogalkotó vagy a végrehajtó hatalom képviselőiből vagy az általuk választott tagokból álló olyan szerv, mint a KRS, részt vesz a kibocsátó tagállam bíráinak kinevezésére irányuló eljárásban, nem elegendő az átadás megtagadásának igazolására.

Az említett vizsgálat második szakaszában az európai elfogatóparanccsal érintett személynek kell olyan konkrét bizonyítékokat előterjesztenie, amelyek arra engednek következtetni, hogy az igazságszolgáltatási rendszer rendszerszintű vagy általános hiányosságai konkrét hatást gyakoroltak a büntetőügyének elbírálására, illetve átadása esetén hatással lehetnek az ügy elbírálására. Ezeket a körülményeket adott esetben a kibocsátó igazságügyi hatóság által szolgáltatott információk kiegészíthetik.

E tekintetben, ami először is a szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot illeti, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak figyelembe kell vennie a büntetőügyet elbíráló ítélkező testület összetételére, vagy ezen ítélkező testület függetlenségének és pártatlanságának értékelése szempontjából releváns bármely más körülményre vonatkozó bizonyítékokat. Az átadás megtagadásához nem elegendő az, hogy az ezen eljárásban részt vevő egy vagy több bírát olyan szerv javaslatára nevezték ki, mint a KRS. Ezen túlmenően az is szükséges, hogy az érintett személy olyan bizonyítékokat szolgáltatson többek között az érintett bírák kinevezésére irányuló eljárásra, valamint e bírák esetleges kirendelésére vonatkozóan, amelyek alapján megállapítható, hogy ezen ítélkező testület összetétele hatással lehetett a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogára. Egyébiránt figyelembe kell venni azt a lehetőséget, hogy az érintett személy a kibocsátó tagállamban kérheti-e az ítélkező testület tagjainak kizárását a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának megsértése okán, valamint azt, hogy élt-e ezzel a lehetőséggel, továbbá azt, hogy a kizárás iránti kérelme nyomán milyen intézkedéseket hoztak.

⁵ Lásd ebben az értelemben a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (2) és (3) bekezdését, amely szerint egyrészt a tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre, másrészt pedig az említett kerethatározat nem érinti az EUSZ 6. cikkben biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.

⁶ 2019. november 19-i A. K. és társai (A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége) ítélet ([C-585/18](#), [C-624/18](#) és [C-625/18](#), lásd: [145/19. sz. sajtóközlemény](#)); 2021. március 2-i A. B. és társai (A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat) ítélet ([C-824/18](#), lásd: [31/21. sz. sajtóközlemény](#)); 2021. július 15-i Bizottság kontra Lengyelország (Fegyelmi felelősségi rendszer) ítélet ([C-791/19](#), lásd: [130/21. sz. sajtóközlemény](#)); 2021. október 6-i W. Z. (A legfelsőbb bíróság rendkívüli felülvizsgálati és közjogi tanácsa – Kinevezés) ítéletet ([C-487/19](#), lásd: [173/21. sz. sajtóközlemény](#)).

⁷ EJEB, 2021. július 22., Reczkowicz kontra Lengyelország.

Másodszor, a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs esetében a végrehajtó igazságügyi hatóságnak figyelembe kell vennie az érintett személy személyes helyzetére, a büntetőeljárás alapjául szolgáló bűncselekmény jellegére, az európai elfogatóparancs kibocsátásának ténybeli háttérre, vagy az ellene indított eljárásban valószínűleg eljárni hivatott ítélkező testület függetlenségének és pártatlanságának értékelése szempontjából releváns bármely más körülményre vonatkozó bizonyítékokat. E bizonyítékok között szerepelhetnek a hatóságoknak az adott ügy elbírálásának befolyásolására alkalmas nyilatkozatai. Ezzel szemben az a körülmény, hogy az érintett személy ügyében esetlegesen eljárni hivatott bírák kiléte nem ismert az átadásról szóló határozat meghozatalának időpontjában, illetve amennyiben a kilétük ismert, hogy e bírákat olyan szerv javaslatára nevezték ki, mint a KRS, nem elegendő ezen átadás megtagadásához.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.